

SKOLFS 2023:166

Utkom från trycket
den 5 januari 2024

**Skolverkets föreskrifter
om ämnesplan för ämnet barberare – teknik
i gymnasieskolan och inom kommunal
vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 20 december 2023.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § Ämnesplanen för ämnet barberare – teknik finns i bilagan till dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

PETER FREDRIKSSON

Eva Ekstedt Salzmänn

Barberare – teknik

Ämnet barberare – teknik har sin grund i barberaryrkets tekniska kunnande för klippning, skäggskulptering och rakning. Ämnet behandlar barberaryrkets grundläggande tekniker samt maskiner, material, produkter och verktyg som används inom yrkesutövandet.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet barberare – teknik ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att använda olika barberartekniker i skapandet av frisyrer och skägg. Det innebär att planera arbetet, välja ändamålsenliga tekniker, maskiner, produkter och verktyg utifrån det tänkta resultatet, utföra arbetet samt att redovisa resultatet. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla förmåga att utvärdera arbetsprocessen och resultatet. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla en känsla för yrkesmässigt barberarutövande.

Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att bemöta och kommunicera med kommande kunder samt att använda digitala tekniker i arbetet. Undervisningen ska stimulera elevernas personliga ansvarstagande, drivkraft, idériedom och kreativa skapande där hår och skägg skapar en helhet. Därför ska undervisningen ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om färg, form och proportioner inom formgivning av frisyrr och skulptering av skägg.

Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda barberaryrkets terminologi för att kommunicera om arbetsprocess och resultat. I undervisningen ska eleverna även ges möjlighet att utveckla och tillämpa kunskaper om ett säkert och hållbart arbetssätt inom barberaryrket.

Eleverna ska ges rika möjligheter att träna olika barberartekniker. Eleverna ska också ges möjlighet att i undervisningen använda sina teoretiska kunskaper om arbetsprocesser, tekniker och verktyg samt om materials och produkters olika egenskaper i det praktiska arbetet.

Undervisningen i ämnet barberare – teknik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Förmåga att planera och använda barberartekniker vid skapande av frisyrer och skägg.
- Förmåga att utvärdera arbetsprocess och resultat samt att använda barberaryrkets terminologi.
- Kunskaper om bemötande och kommunikation i yrkesutövandet.
- Kunskaper om hudnära rakning och produkter samt om form-, proportion- och stillära.
- Färdigheter i att arbeta säkert och hållbart samt att använda och sköta maskiner, material och verktyg.

Nivå 1, 200 poäng, som bygger på nivå 1 i ämnet hårvård och salongs-kunskap.

Nivå 2, 200 poäng, som bygger på nivå 1.

Nivå 1, 200 poäng**Nivåkod: BARR1000X****Centralt innehåll**

Undervisningen i ämnet barberare – teknik på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

- Klipptechniker på långa och korta hår, däribland tekniker för grundklippningar och sax över kam på hårdelar och helt huvud.
- Klipptechniker för skägghäring med fokus på yttre form.
- Designtechniker för både korta och långa hår samt skägg.
- Planering av arbete samt utvärdering av arbetsprocess och resultat.
- Terminologi och strukturrättning för att kommunicera och följa instruktioner samt för att förstå resultatet.
- Ansvarsfullt uppträdande i yrkesutövandet, däribland bemötande.
- Material för inspiration samt dokumentation av arbetet med hjälp av fotografering och estetisk presentation.
- Hur hygieniskt arbete utförs vid hudnära rakning.
- Produkters egenskaper och användningsområden.
- Färger och former för hår och ansikte, däribland kalla och varma färger samt olika siluetter och former.
- Ergonomiskt och säkert arbetssätt, däribland hantering av kniv samt användning av hjälpmedel och skyddsutrustning.
- Hantering och rengöring av maskiner, material, produkter och verktyg samt skötsel av egen och gemensam arbetsyta.
- Hur rengöring och desinficering av maskiner, material och verktyg utförs.

Nivå 2, 200 poäng**Nivåkod: BARR2000X****Centralt innehåll**

Undervisningen i ämnet barberare – teknik på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

- Designtechniker på olika hårtyper, både långa och korta, däribland formgivning av frisyrier med värmeverktyg och vågteknik.
- Kombinerade klipptechniker med olika siluetter och former på helt huvud.
- Skulptering av skägg på modeller eller kunder med olika hårtyper.
- Planering och val av material, produkter och verktyg samt utvärdering av arbetsprocess och resultat.

- Terminologi och strukturritning för att kommunicera och följa instruktioner samt för att beskriva och utvärdera arbetsprocess och resultat.
- Ansvarsfullt uppträdande i yrkesutövandet, däribland betydelsen av samarbete och kommunikation samt hur attityder och bemötande kan påverka relationer med olika människor och målgrupper.
- Material för inspiration samt dokumentation av arbetet med hjälp av digitala tekniker, fotografering och rörlig bild.
- Planering av arbetsprocess och hygienisk förberedelse för hudnära rakning.
- Hantering av produkter samt deras funktioner i samband med olika tekniker.
- Former och proportioner för ansikte, hår och skägg, till exempel proportioner och olika former vid idéutveckling och skissritning.
- Hygieniska, ergonomiska och säkra arbetssätt samt arbete med återvinning och källsortering.
- Hantering och rengöring av maskiner, material, produkter och verktyg samt skötsel av egen och gemensam arbetsyta.
- Utförande av övriga arbetsuppgifter på en barberarsalong, däribland rengöring och desinficering av maskiner, material och verktyg.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven planerar sitt arbete samt använder med **viss säkerhet** barberartekniker och uppnår ett **godtagbart** resultat på frisyr, skägg eller utfört arbetsmoment.

Eleven utvärderar arbetsprocessen och resultatet med **enkla** omdömen samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas. Dessutom använder eleven med **viss säkerhet** relevant terminologi i sin kommunikation.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om bemötande och kommunikation i yrkesutövandet.

Eleven visar **godtagbara** kunskaper om hudnära rakning och produkter samt om form-, proportion- och stillära i skapandeprocessen.

Eleven arbetar säkert och hållbart samt använder och sköter med **visst** handlag maskiner, material och verktyg.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Eleven planerar sitt arbete samt använder med **säkerhet** barberartekniker och uppnår ett **gott** resultat på frisyr, skägg eller utfört arbetsmoment.

Eleven utvärderar arbetsprocessen och resultatet med **utvecklade** omdömen samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas. Dessutom använder eleven med **säkerhet** relevant terminologi i sin kommunikation.

Eleven visar **goda** kunskaper om bemötande och kommunikation i yrkesutövandet.

Eleven visar **goda** kunskaper om hudnära rakning och produkter samt om form-, proportion- och stillära i skapandeprocessen.

Eleven arbetar säkert och hållbart samt använder och sköter med **gott** handlag maskiner, material och verktyg.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven planerar sitt arbete samt använder med **god säkerhet** barberartekniker och uppnår ett **mycket gott** resultat på frisyr, skägg eller utfört arbetsmoment.

Eleven utvärderar arbetsprocessen och resultatet med **välutvecklade** omdömen samt ger förslag på hur arbetet kan utvecklas. Dessutom använder eleven med **god säkerhet** relevant terminologi i sin kommunikation.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om bemötande och kommunikation i yrkesutövandet.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om hudnära rakning och produkter samt om form-, proportion- och stillära i skapandeprocessen.

Eleven arbetar säkert och hållbart samt använder och sköter med **mycket gott** handlag maskiner, material och verktyg.

